

Protokoll der Sitzung des „Runden Tisches Verkehr“ der Oder-Partnerschaft am 02.12.2011 in Berlin

Protokół obrad „Okrągłego Stołu Komunikacyjnego” Partnerstwa Odry w dniu 2 grudnia 2011 r. w Berlinie

Berlin, 2. Dezember 2011 – Berlin, 2 grudnia 2011 r.

Berliner Rathaus – Ratusz Berlina
Rathausstraße 15, 10178 Berlin

Raum 219 – sala 219

Begrüßung der Teilnehmer

Die Teilnehmer der Sitzung wurden von Hans-Werner Franz (Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg, VBB), Dr. Friedemann Kunst (Senatsverwaltung für Stadtentwicklung Berlin) und Maria-Luise Löper (Senatskanzlei Berlin) begrüßt.

Herr Franz blickte auf den Arbeitsprozess seit dem Treffen am 25.05.2011 in Poznań zurück und hob die Konferenz am 02.09.2011 in Berlin hervor, auf der das Weißbuch des VBB zu öffentlichen Personenverkehren zwischen Berlin-Brandenburg und Westpolen vorgestellt wurde. Es erfreut sich weiterhin eines regen Interesses und hat geholfen, die politische Debatte zur Entwicklung der Infrastruktur zu beleben.

Dr. Kunst und Frau Löper berichteten von der politischen Situation in Berlin nach den Wahlen im September und hoben hervor, dass die Oder-Partnerschaft auch für die neue Regierungskoalition eine hohe Priorität genießt. So sollen bereits zu Beginn des kommenden Jahres Gespräche mit den Partnern aufgenommen werden, um die Prioritäten bei der Fortführung der Oder-Partnerschaft abzustimmen.

Ebenso wie Herr Franz unterstrich auch Dr. Kunst die Bedeutung einer zügigen Schließung der Elektrifizierungslücke zwischen Berlin und Stettin für die Oder-Partnerschaft. Er unterstrich die Forderung der Länder nach einer Fertigstellung bis 2016. Das Land Berlin wird außerdem in Abstimmung mit dem Land Brandenburg die Möglichkeit prüfen, Planungskosten vorzufinanzieren.

Darüber hinaus ging er auf den Handlungsbedarf auf den übrigen grenzüberschreitenden Verbindungen ein und hob die Bedeutung einer engen Kooperation mit den für den Fernverkehr zuständigen Unternehmensteilen von DB und PKP hervor. Durch eine gute Arbeitsteilung zwischen Fern- und Regionalverkehr muss sichergestellt werden, dass die Möglichkeiten der modernisierten Infrastruktur in optimaler Weise ausgeschöpft werden.

Powitanie uczestników

Uczestnicy spotkania zostali powitani przez pana Hansa-Wernera Franza (Związek Komunikacyjny Berlina-Brandenburgii VBB), pana Friedemanna Kunsta (Administracja Senatu Berlina ds. Rozwoju Miasta) oraz panią Marie-Luise Löper (Kancelaria Senatu Berlina).

Pan Franz wspomniał o procesie pracy od czasu spotkania 25.05.2011 w Poznaniu i podkreślił znaczenie konferencji, która odbyła się 02.09.2011 w Berlinie, na której została przedstawiona Biała Księga VBB dotycząca publicznej komunikacji zbiorowej między Berlinem-Brandenburgią a Polską zachodnią. Księga nadal cieszy się dużym zainteresowaniem i pomogła w ożywieniu debaty politycznej na temat rozwoju infrastruktury.

Dr Kunst oraz pani Löper relacjonowali sytuację polityczną w Berlinie po wyborach we wrześniu i podkreślili, że Partnerstwo Odry stanowi ważny priorytet również dla nowej koalicji rządzącej. Już na początku przyszłego roku mają zostać podjęte rozmowy z partnerami celem określenia priorytetów w ramach kontynuacji Partnerstwa Odry.

Tak samo jak pan Franz również dr Kunst podkreślił znaczenie sprawnego zamknięcia luki elektryfikacyjnej istniejącej pomiędzy Berlinem a Szczecinem dla Partnerstwa Odry. Podkreślił on postulat krajów o dokończenie tych prac do 2016r. Podkreślił, iż Land Berlina przy uzgodnieniu z Landem Brandenburgii sprawdzi możliwość współponiesienia kosztów planowania tego przedsięwzięcia.

Ponadto poruszył on kwestię potrzeby działań w zakresie innych transgranicznych połączeń oraz podkreślił znaczenie ścisłej współpracy z odpowiedzialnymi za połączenia dalekobieżne spółkami grup DB oraz PKP. Dzięki właściwemu podziałowi pracy między komunikację blisko- oraz dalekobieżną musi zaistnieć pewność, że możliwości zmodernizowanej infrastruktury zostaną wyczerpane w optymalny sposób.

Er kündigte an, dass der Dialog zum weiteren Ausbau der Infrastruktur auf der ministeriellen Ebene der Oder-Partnerschaft und der nationalen Ministerien fortgesetzt wird, um die Voraussetzungen für die Nutzung aller organisatorischen, kommunikativen und tariflichen Verbesserungsmöglichkeiten durch die Aufgabenträger des regionalen Schienenverkehrs zu schaffen. Er schloss mit einem Dank an die Botschaftsrätin Danuta Dominiak-Woźniak, die die bisherigen Arbeiten des Runden Tisches Verkehr tatkräftig unterstützt hat.

Vorstellung der gemeinsamen Karte der Oder-Partnerschaft

Christiane Gregor (Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung, BMVBS) stellte die Karte zur Entwicklung der überregionalen Verkehrsinfrastruktur im Gebiet der Oder-Partnerschaft vor, mit der der Polnisch-Deutsche Ausschusses für Raumordnung zum Diskussionspapier „Acht Regionen – ein gemeinsamer Verkehrsraum“ Stellung genommen hat. Sie dient derzeit als Grundlage für eine neue Karte mit erweiterten Informationen zu Investitionsvorhaben entlang der deutsch-polnischen Grenze.

Danuta Dominiak-Woźniak (Botschaft der Republik Polen in Berlin) berichtete kurz von der Eröffnung der Autobahn A2 im Abschnitt Nowy Tomyśl-Świecko und blickte auf die polnische Präsidentschaft in der Europäischen Union sowie den Fortschritt in den bilateralen Abstimmungen zwischen Deutschland und Polen zurück. Sie äußerte die Hoffnung, dass das neue Rahmenabkommen zum grenzüberschreitenden Eisenbahnverkehr im Frühjahr 2012 bei einem Ministertreffen unterzeichnet werden kann und bestätigte den Stand der Diskussionen zur Elektrifizierung Berlin-Stettin.

Hinsichtlich der Finanzierung grenzüberschreitender Verkehre bat sie um Verständnis, dass die polnischen Aufgabenträger erst dann langfristige Verträge mit Verkehrsunternehmen abschließen können, wenn die notwendigen Verkehrspläne in Kraft getreten sind. Dies wird bis 2014 erwartet. Bis dahin ist es sinnvoll, die Interpretation und Auslegung des Gesetzes zum öffentlichen Verkehr in gemeinsamen Arbeitsgruppen zu begleiten.

Zapowiedział, że dialog na rzecz dalszej rozbudowy infrastruktury na płaszczyźnie ministerialnej Partnerstwa Odry oraz ministerstw narodowych będzie kontynuowany, celem stworzenia warunków dla wykorzystania wszystkich możliwości wprowadzenia ulepszeń pod względem organizacyjnym, komunikacyjnym oraz taryfowym poprzez organizatorów regionalnego transportu kolejowego. Swoje wystąpienie zakończył podziękowaniami dla radcy ambasady Danuty Dominiak-Woźniak, która czynnie wspierała dotychczasowe działania „Okrągłego Stołu Komunikacyjnego”.

Przedstawienie wspólnej Mapy Partnerstwa Odry

Christiane Gregor (Federalne Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Rozwoju Miast) przedstawiła Mapę rozwoju ponadregionalnej infrastruktury transportowej na obszarze Partnerstwa Odry, za pomocą której Polsko-Niemiecka Komisja ds. Planowania Przestrzennego zajęła stanowisko w sprawie dokumentu „Osiem regionów – wspólny obszar transportowy”. W chwili obecnej jest ona podstawą do stworzenia nowej mapy, która ma zawierać dalsze informacje o planach inwestycyjnych wzdłuż granicy polsko-niemieckiej.

Danuta Dominiak-Woźniak (ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie) zrelacjonowała krótko otwarcie autostrady A2 na odcinku Nowy Tomyśl-Świecko oraz wspomniała polską prezydencję w Unii Europejskiej jak również postęp w bilateralnych porozumieniach między Niemcami a Polską. Wyraziła nadzieję, że nowa umowa ramowa dot. transgranicznej komunikacji kolejowej może zostać podpisana na wiosnę 2012r. na spotkaniu ministerialnym oraz potwierdziła stan dyskusji dotyczącej elektryfikacji odcinka Berlin-Szczecin.

W kwestii finansowania komunikacji transgranicznej poprosiła o zrozumienie dla faktu, iż polscy organizatorzy mogą zawrzeć długoterminowe umowy w przewoźnikami dopiero wówczas, gdy wejdą w życie niezbędne plany przewozowe. Ma to nastąpić do 2014r. Do tego czasu sens ma współpraca grup roboczych na rzecz interpretacji oraz wykładni dot. ustawy o transporcie publicznym.

Rückmeldungen der Regionen zum Weißbuch des VBB / Austausch über aktuelle Entwicklungen

Eike Arnold (VBB) gab noch einmal einen Überblick über das Weißbuch „Öffentliche Personenverkehre zwischen Berlin-Brandenburg und Westpolen“ und berichtete über die bisher erzielte Resonanz mit durchgehend positiven Rückmeldungen und warb für die Einrichtung von Links zum Weißbuch auf den Internetseiten der Partner, um gemeinsam für den öffentlichen Verkehr zu werben. Rückfragen oder Anmerkungen zu den Inhalten des Weißbuchs nimmt der VBB jederzeit gern entgegen.

Agnieszka Zakęś (Marschallamt Niederschlesien) leitete den Austausch zu aktuellen Entwicklungen ein und informierte über neue direkte Verbindungen zwischen Zgorzelec und Jelenia Góra im Fahrplan 2011/12. Ein Problem ist der Anschluss in Görlitz, der vorerst nur per Bus hergestellt werden kann, da die Fahrzeuge der Koleje Dolnośląskie den Bahnhof Görlitz bislang nicht benutzen dürfen. Sie warf die Frage auf, inwieweit das neue Rahmenabkommen zum grenzüberschreitenden Eisenbahnverkehr die gegenseitige Zulassung von Fahrzeugen für den Betrieb zwischen Grenzbahnhöfen erleichtert, so wie er z.B. zwischen Polen und Tschechien üblich ist. Zugleich unterstrich sie die Bedeutung der Zusammenarbeit zwischen Niederschlesien und mit Berlin.

Zusammen mit Christoph Mehnert (ZVON) berichtete sie über die erreichte Zwischenfinanzierung für die Direktzüge Dresden-Wrocław und das Ziel, für den Fahrplan 2012/13 eine gemeinsame Vergabe mit einer neuen Qualität des Angebotes vorzubereiten.

Eine Barriere, die hierbei überwunden werden konnte, ist die inzwischen eindeutige Klärung der rechtlichen Zuständigkeiten auf deutscher Seite. Diese war – wie auch im Fall der gescheiterten Verbindung Potsdam-Poznań – erforderlich, um Rechtssicherheit bezüglich der Vorbereitung grenzüberschreitender Verträge zu erhalten, die der Zustimmung des Innen- und des Außenministeriums bedürfen.

Markus Mildenerger (Staatskanzlei Brandenburg) ging auf weitere Themen des Besuchs von Ministerpräsident Matthias Platzeck vom 28.-30.11.2011 in Polen ein, so z.B. auf das ausgehandelte, aber noch nicht unterzeichnete Abkommen zur Oder-Wasserstraße und die Klärung der Finanzierung einer Stadtbuslinie zwischen Frankfurt (Oder) und Słubice (Problem grenzüberschreitender Zahlungen).

Reaktion der Regionen auf die Białą Księgę VBB/ Wymiana na temat obecnych kierunków rozwoju

Eike Arnold (VBB) jeszcze raz przedstawił w krótkim zarysie Białą Księgę "Pasażerski transport publiczny między Berlinem-Brandenburgią a Polską Zachodnią" i opowiedział o dotychczasowym pozytywnym odzewie i apelował o umieszczenie linka do Białej Księgi na stronach internetowych partnerów celem wspólnej promocji transportu publicznego. VBB zawsze jest otwarte na dodatkowe pytania oraz uwagi dotyczące treści Białej Księgi.

Agnieszka Zakęś (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego) prowadziła dyskusję na temat aktualnych kierunków rozwoju oraz przekazała informację na temat połączeń bezpośrednich między Zgorzelcem a Jelenią Górą w rozkładzie jazdy 2011/12. Problemem jest połączenie w Görlitz, które może zostać uruchomione tylko za pomocą linii autobusowych, ponieważ jak do tej pory pojazdy Kolei Dolnośląskich nie mogą korzystać z dworca w Görlitz. Postawiła ona pytanie, o ile nowa umowa ramowa dot. transgranicznej komunikacji kolejowej ułatwia wzajemne dopuszczanie pojazdów do komunikacji między dworcami przygranicznymi, tak jak ma to miejsce np. między Polską a Czechami. Jednocześnie podkreśliła znaczenie współpracy między Dolnym Śląskiem a Berlinem.

Razem z Christophem Mehnertem (ZVON) opowiedziała o osiągniętym finansowaniu pomostowym na pociągi bezpośrednie relacji Drezno-Wrocław oraz celu, jakim jest przygotowanie dla rozkładu 2012/2013 wspólnego zamówienia zakładającego nową jakość oferty.

Barierą która mogła zostać tutaj usunięta, jest jednoznaczne wyjaśnienie kompetencji prawnych po niemieckiej stronie. Było to niezbędne – tak jak w przypadku nieudanego stworzenia połączenia Poczdam-Poznań – celem zapewnienia bezpieczeństwa prawnego dot. przygotowania umów transgranicznych, które wymagają zgody Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Markus Mildenerger (Państwowa Kancelaria w Brandenburgii) poruszył dalsze tematy związane z wizytą w Polsce premiera Matthiasa Platzecka w dniach 28.-30.11.2011, np. na wynegocjowane choć jeszcze niepodpisane porozumienie w sprawie Odrzańskiej Drogi Wodnej oraz wyjaśnienie finansowania linii autobusowej między Frankfurtem (nad Odrą) oraz Słubicami (problem opłat za usługi transgraniczne).

Er regte an, das Rahmenabkommen zum grenzüberschreitenden Eisenbahnverkehr im Rahmen des Runden Tisches Verkehr separat zu behandeln, um zusammen mit den zuständigen Behörden an einer gemeinsamen Interpretation der neuen Vorschriften zu arbeiten.

Darüber hinaus berichtete er über verschiedene Initiativen und Briefe an das BMVBS zur Unterstützung eines zügigen Ausbaus der Strecke Berlin-Stettin, der als Teil der Transeuropäischen Netze eine internationale Bedeutung zukommt.

Stanisław Taciak (Marschallamt Großpolen) unterstrich die positive Wahrnehmung des Weißbuchs des VBB und wies darauf hin, dass die Autobahn A2 erhebliche Auswirkungen auch auf den Bahnverkehr haben wird. Er berichtete, dass sich die Wojewodschaften Großpolen, Westpommern und Lubuskie zu einer Käufergruppe zusammengeschlossen haben, um gemeinsam moderne elektrische Triebwagen für den Regionalverkehr zu beschaffen.

Daniel Paszun (Marschallamt Westpommern) schloss sich dem Glückwunsch an den VBB für das gelungene Weißbuch und das Lobbying für den Ausbau der Strecke Berlin-Stettin an und bat um Verständnis, dass der Prozess der Herstellung der rechtlichen Grundlagen für den regionalen Schienenverkehr noch etwas dauern wird. Ein Durchbruch ist erst dann zu erwarten, wenn regionale Verkehrspläne vorliegen.

Hierzu müssen zunächst Grundlagen wie z.B. Verkehrsprognosen geschaffen werden, die die Planung eines effizienten Angebots des öffentlichen Verkehrs und eine Entscheidung zu den dabei zu wählenden Verkehrsmitteln ermöglichen. Dies schließt auch den Busverkehr ein, der ebenfalls von den Regionen organisiert wird. Hier ist ein integrierter Ansatz erforderlich.

Marceli Jakubowski (Marschallamt Großpolen) unterstrich die Bedeutung der Verkehrspläne und regte einen Erfahrungsaustausch mit den deutschen Aufgabenträgern zur Erstellung von Nahverkehrsplänen an, da die polnischen Regelungen sich stark an die deutschen Lösungen anlehnen. Er regte an, sich vertieft mit der Netzkonzeption 2030 der Deutschen Bahn AG, dem Regierungsprogramm für Eisenbahninvestitionen bis 2015 und der Strategie für Westpolen, für die eine eigene Erreichbarkeitsanalyse erstellt wurde, auseinanderzusetzen.

Zaproponował, by osobno potraktować umowę ramową dotyczącą transgranicznej komunikacji kolejowej w ramach Okrągłego Stołu Komunikacyjnego celem współpracy wraz z odpowiedzialnymi urzędami nad wspólną interpretacją nowych przepisów.

Ponadto opowiedział on o różnych inicjatywach oraz listach do Federalnego Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Rozwoju Miast, które miały służyć sprawnej rozbudowie odcinka Berlin-Szczecin, który ma znaczenie międzynarodowe jako część Sieci Transeuropejskich.

Stanisław Taciak (Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego) podkreślił pozytywny odbiór Białej Księgi VBB i zwrócił uwagę na to, że autostrada A2 będzie miała także duży wpływ na ruch kolejowy. Wspomniał o tym, że województwa wielkopolskie, zachodniopomorskie oraz lubuskie połączyły się w ramach grupy zakupowej celem wspólnego nabycia nowoczesnych lokomotyw elektrycznych na potrzeby komunikacji regionalnej.

Daniel Paszun (Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego) dołączył do życzeń dla VBB za wydanie udanej Białej Księgi oraz lobbing na rzecz rozbudowy odcinka Berlin-Szczecin oraz poprosił o wyrozumiałość dla faktu, iż stworzenie podstaw prawnych dla regionalnej komunikacji kolejowej jeszcze potrwa. Przełomu należy się spodziewać w momencie, gdy będą już gotowe regionalne plany przewozowe.

W tej kwestii muszą wpieryw zostać stworzone podstawy jak np. prognozy transportowe, które umożliwiają planowanie odpowiedniej oferty komunikacji publicznej oraz podjęcie decyzji co do wyboru odpowiednich środków komunikacji. Dotyczy to także komunikacji autobusowej, która także jest organizowana przez regiony. Niezbędne jest tutaj wypracowanie zintegrowanej koncepcji.

Marceli Jakubowski (Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego) podkreślił znaczenie planów komunikacyjnych oraz zaproponował wymianę doświadczeń z niemieckimi organizatorami celem stworzenia planów komunikacji regionalnej, ponieważ polskie regulacje zbliżone są do niemieckich. Zaproponował on bliższe zapoznanie z koncepcją sieci 2030 Deutsche Bahn AG, programem rządowym poświęconym inwestycjom kolejowym do 2015 oraz strategii dla Polski zachodniej, dla których została opracowana własna analiza dostępności.

Darüber hinaus wäre es aus seiner Sicht sinnvoll, in einen verbesserten Dialog zwischen dem deutschen Eisenbahn Bundesamt (EBA) und dem polnischen Eisenbahnverkehrsamt (UTK) auch die Hersteller von Fahrzeugen einzubinden.

Zur Beschleunigung grenzüberschreitender Vereinbarungen regte Frau Zakęś an, zusammen mit dem Ministerium für Transport, Bauwesen und Meereswirtschaft die Möglichkeit einer Aufstellung von Teilplänen z.B. für den grenzüberschreitenden Verkehr zu prüfen. Fachliche Grundlagen könnten z.B. im Rahmen von INTERREG-Projekten bereitgestellt werden.

Abschließend stellte Dr. Jürgen Murach (Senatsverwaltung für Stadtentwicklung Berlin) die Ergebnisse und laufenden Aktivitäten in den Projekten Via Regia Plus, Scandria / SoNorA und Rail Baltica Growth Corridor vor. Diese beziehen sich auf Möglichkeiten zur Verbesserung der Verbindungen zwischen Berlin und Wrocław / Niederschlesien, Anschlussverbesserungen in Richtung Zielona Góra, die Anbindung des Fährhafens in Świnoujście für Verbindungen nach Skandinavien und die Vorbereitung einer Hochgeschwindigkeitsverbindung Berlin-Poznań.

Möglichkeiten der Vergabe von grenzüberschreitenden Leistungen im SPNV – Aktueller Stand der rechtlichen Diskussion

Herr Mehnert stellte die Ergebnisse eines Rechtsgutachtens zu den rechtlichen Grundlagen grenzüberschreitender Vergaben vor, das im Rahmen des Projektes INTER-Regio-Rail erstellt wurde.

Danach können Vergaben auf Grundlage der VO 1370/2007 durchgeführt werden, sofern eines der nationalen Vergabeverfahren gewählt wird und die Finanzierung der ausgeschriebenen Leistungen gesichert ist. Direktvergaben sind nach deutschem Recht ausgeschlossen, solange die Vergabe nicht an einen „internen Betreiber“ erfolgt. Für den Fall grenzüberschreitender Vergaben müsste dabei sichergestellt sein, dass beide Aufgabenträger gleichwertige Kontrolle über diesen „internen Betreiber“ ausüben.

Ponadto z jego punktu widzenia rozsądnym byłoby włączenie do polepszonoego dialogu pomiędzy niemieckim Federalnym Urzędem Kolei Żelaznych a polskim Urzędem Transportu Kolejowego również producentów pojazdów.

Celem przyspieszenia zawierania umów transgranicznych pani Zakęś zaproponowała sprawdzenie wraz z Ministerstwem Transportu, Budownictwa oraz Gospodarki Morskiej możliwości sporządzania częściowych planów np. dla komunikacji transgranicznej. Podstawy merytoryczne mogą zostać przygotowane np. w ramach projektów INTERREG.

Na zakończenie dr Jürgen Murach (Administracja Senatu Berlina ds. Rozwoju Miasta) przedstawił wyniki bieżących działań w ramach projektów Via Regia Plus, Scandria / SoNorA oraz Rail Baltica Growth Corridor. Dotyczą one możliwości wprowadzenia ulepszeń w połączeniach między Berlinem a Wrocławiem/Dolnym Śląskiem, ulepszenia skomunikowania w kierunku Zielonej Góry, przyłączenia terminalu promowego w Świnoujściu do połączeń biegnących do Skandynawii oraz przygotowania połączenia dużych prędkości na trasie Berlin-Poznań.

Możliwości przeprowadzenia przetargów na obsługę transgranicznych połączeń kolejowych – stan aktualny możliwych rozwiązań prawnych

Pan Mehnert przedstawił wyniki ekspertyzy prawnej dot. podstaw prawnych przetargów na obszarze transgranicznym, która została sporządzona w ramach projektu INTER-Regio-Rail.

Według ustaleń przetargi mogą być realizowane na podstawie rozporządzenia 1370/2007, o ile zostanie wybrane jedna z narodowych procedur przetargowych oraz zabezpieczone jest finansowanie usług będących przedmiotem konkursu. Zlecenia bezpośrednie są według prawodawstwa niemieckiego wykluczone, jeżeli zamówienie nie zostanie przydzielone „wewnętrznemu operatorowi”. W przypadku zleceń transgranicznych obaj organizatorzy muszą wtedy pełnić taką samą kontrolę nad tym „wewnętrznym operatorem”.

Alternativen zur grenzüberschreitenden Vergabe bestehen in einer einseitigen Vergabe mit der Auflage eines eigenwirtschaftlichen Betriebs auf angrenzenden, kurzen Abschnitten im Ausland oder in einseitigen Vergaben mit einem Kooperationsgebot, das zur Zusammenarbeit mit dem Betreiber des angrenzenden Streckenabschnitt zwingt.

Eine wichtige Voraussetzung für die Organisation gemeinsamer Vergaben ist die zweifelsfreie Identifizierung der Kooperationspartner, die sich mit den gesetzlichen Regelungen für die Zuständigkeit für den grenzüberschreitenden Verkehr decken muss. Hier wäre eine zügige Klarstellung hilfreich, um die noch vorhandenen Unsicherheiten zu beseitigen.

Frau Zakęś gab zu bedenken, dass kein Aufgabenträger gern die Zuständigkeit für grenzüberschreitende Verkehre übernimmt, da diese Angebote in der Regel teuer und defizitär sind. Entsprechend hat das Gerangel um Kompetenzen angesichts einer insgesamt unzureichenden Finanzierung des regionalen Bahnverkehrs sehr rationale Hintergründe.

Kai Dahme (VBB) ergänzte einen Bericht zum Stand der aktuellen Vergaben zwischen Berlin-Brandenburg und den westpolnischen Regionen:

- Berlin-Stettin: Vergabe wurde verschoben, bis der Termin der Elektrifizierung geklärt ist.
- Berlin-Kostrzyn: Vergabe wird wie geplant durchgeführt, der Betreiber muss aber eine Vollzulassung seiner Fahrzeuge für Polen nachweisen und ist verpflichtet, mit dem Betreiber des polnischen Streckenteils bei der Einführung von Direktverbindungen nach Gorzów Wielkopolski zu kooperieren.

Er stellte außerdem eine weitere Studie im Rahmen des Projektes INTER-Regio-Rail vor, die den Bedarf an modernen Diesel- und Elektrotriebwagen für den grenzüberschreitenden Verkehr abschätzen und die technischen Anforderungen für den grenzüberschreitenden Betrieb klären soll. Die Ergebnisse werden auf einer der nächsten Sitzungen des Runden Tisches Verkehr präsentiert und könnten genutzt werden, um Schlussfolgerungen für die künftige Beschaffung von Fahrzeugen durch die Aufgabenträger zu diskutieren.

Alternatywy dla zamówień transgranicznych polegają na jednostronnym udzieleniu zamówienia przy obsłudze krótkich odcinków za granicą na koszt przedsiębiorcy lub na jednostronnym udzieleniu zamówienia ze zobowiązaniem do współpracy z przedsiębiorcą obsługującym połączenie po drugiej stronie granicy.

Ważnym warunkiem organizowania wspólnych przetargów jest niewątpliwa identyfikacja partnerów kooperacji, która musi pokrywać się z regulacjami prawnymi obejmującymi transport transgraniczny. Tutaj pomocne byłoby sprawne wyjaśnienie celem usunięcia istniejących jeszcze niepewności.

Pani Zakęś poddała pod rozważenie, że żaden z organizatorów nie przejmie chętnie odpowiedzialności za transport transgraniczny, ponieważ oferty te z reguły są drogie i deficytowe. Odpowiednio do tego stanu rzeczy walka o kompetencje w obliczu niedostatecznego finansowania regionalnego transportu kolejowego ma racjonalne wytłumaczenie.

Kai Dahme (VBB) uzupełnił raport o stanie aktualnych przetargów między Berlinem-Brandenburgią a regionami zachodniej Polski:

- Berlin-Szczecin: przetarg został przesunięty do czasu, kiedy zostanie określony termin elektryfikacji.
- Berlin-Kostrzyn: przetarg zostanie przeprowadzony zgodnie z planem, operator musi tylko przedstawić zaświadczenie o dopuszczeniu swoich pojazdów na terenie Polski oraz jest zobowiązany do współpracy z operatorem odpowiedzialnym za odcinek polski podczas wprowadzenia połączeń bezpośrednich do Gorzowa Wielkopolskiego.

Przedstawił także kolejne studium w ramach projektu INTER-Regio-Rail, które ma ocenić zapotrzebowanie na nowoczesne lokomotywy spalinowe oraz elektryczne na potrzeby komunikacji transgranicznej. Studium ma także wyjaśnić wymagania techniczne z punktu widzenia operatora transgranicznego. Wyniki zostaną zaprezentowane na jednym z najbliższych spotkań Okrągłego Stołu Komunikacyjnego i mogłyby zostać wykorzystane celem przedyskutowania wniosków na temat przyszłego kupna pojazdów przez organizatorów.

Grenzüberschreitende Fahrgastinformation vor dem Hintergrund der EURO 2012

Jürgen Roß (VBB) stellte die Aktivitäten des VBB im Bereich der grenzüberschreitenden Fahrgastinformation vor, die 1998 mit dem Forschungsprojekt EU-Spirit begannen. Es gelang, ein Netzwerk von dezentralen Auskunftssystemen aufzubauen, das im Projekt CAPRICE um ein Informationssystem für Warschau erweitert wurde.

Derzeit wird im Projekt e-Kom zusammen mit Poznań an einem vergleichbaren System gearbeitet, das zur EURO 2012 demonstriert werden soll. Teil der Arbeiten ist auch die Einbindung des SITKOL-Systems der PKP/TK Telekom in das EU-Spirit Netzwerk. Im Projekt Rail Baltica Growth Corridor“ wird an der Einbindung weiterer europäischer Eisenbahndaten und der Ostsee-fähren gearbeitet. Erste Ergebnisse sollen hier im Frühjahr 2012 vorliegen.

Der VBB ist sehr an der Erweiterung der Kooperation mit weiteren Partnern interessiert und steht dazu auch den Partnern der Oder-Partnerschaft für Auskünfte zur Verfügung.

Ausblick auf die weitere Zusammenarbeit

Folgende mögliche nächste Schritte und Aufgaben der Arbeit des Runden Tisches Verkehr wurden identifiziert:

- Vorbereitung des Fahrplans 2012/13 durch bilaterale Treffen der Aufgabenträger zu Beginn des nächsten Jahres 2012
- Koordination mit den Planungen des Fernverkehrs
- Vorstellung der Strategie Westpolen (Teil Verkehr)
- Klärung der Wirkungen des neuen Rahmenabkommens zum grenzüberschreitenden Eisenbahnverkehr für den Verkehr zwischen Grenzbahnhöfen
- weitere Klärung und Interpretation der polnischen Regelungen zum öffentlichen Verkehr (Zuständigkeiten, Aufstellung von Teilplänen für den grenzüberschreitenden Verkehr)
- Erfahrungsaustausch zur Vorbereitung und Erstellung von Nahverkehrsplänen
- kontinuierlicher Informationsaustausch zu wichtigen Planungen und Projekten auf nationaler und regionaler Ebene

Transgraniczna informacja pasażerska nt. komunikacji publicznej na tle EURO 2012

Jürgen Roß (VBB) przedstawił działania VBB w zakresie transgranicznej informacji pasażerskiej, które rozpoczęły się w 1998r. wraz z projektem badawczym EU-Spirit. Udało się zbudować sieć współpracy zdecentralizowanych systemów informacyjnych, która została poszerzona w projekcie CAPRICE o system informacyjny dla Warszawy.

Obecnie w ramach projektu e-Kom wraz z Poznaniem trwają prace nad porównywalnym systemem, który ma zostać przedstawiony z okazji EURO 2012. Częścią prac jest włączenie systemu SITKOL z PKP/TK Telekom do sieci EU-Spirit. W projekcie Rail Baltica Growth Corridor trwają prace nad przyłączeniem dalszych europejskich danych dot. kolei oraz promów kursujących po Bałtyku. Pierwsze wyniki mają zostać przedstawione na wiosnę 2012r.

VBB jest bardzo zainteresowane rozszerzeniem współpracy z dalszymi partnerami i pozostaje do dyspozycji partnerów w ramach Partnerstwa Odry w razie potrzeby udzielenia informacji.

Perspektywy dalszej współpracy

Zostały zdiagnozowane następujące możliwe kroki oraz zadania w ramach prac nad Okrągłym Stołem Komunikacyjnym:

- przygotowanie rozkładu jazdy 2012/2013 będącego wynikiem bilateralnych spotkań organizatorów z początkiem następnego roku 2012
- skoordynowanie z planowaniem komunikacji dalekobieżnej
- przedstawienie strategii Polski zachodniej (część dot. transportu)
- objaśnienie działania nowej umowy ramowej dot. transgranicznego transportu kolejowego na rzecz komunikacji między dworcami granicznymi
- dalsze wyjaśnienie oraz interpretacja polskich regulacji dot. transportu publicznego (obszary kompetencji, opracowanie częściowych planów dot. transportu transgranicznego)
- wymiana doświadczeń służąca przygotowaniu oraz sporządzeniu planów komunikacji regionalnej
- ciągła wymiana informacji dot. ważnego planowania oraz projektów na płaszczyźnie narodowej oraz regionalnej

Es wurde angeregt, die nächste öffentliche Konferenz des Runden Tisches Verkehr in Warschau durchzuführen, um den Kontakt mit Entscheidungsträgern und Ministerien zu vertiefen. Ein Vorschlag hierzu wird vom VBB in der ersten Hälfte des Jahres 2012 erarbeitet. Zu berücksichtigen ist dabei, dass 2012 auch ein politisches Spitzentreffen der Oder-Partnerschaft stattfinden soll.

Hinsichtlich der nächsten Sitzung des Runden Tisches Verkehr sagte Frau Zakęś zu, eine Durchführung in Niederschlesien zu prüfen. Der VBB wird hierzu eine entsprechende Anfrage versenden.

Die Sitzung wurde um 15:00 Uhr geschlossen.

Pojawił się pomysł, aby zorganizować następną konferencję publiczną Okrągłego Stołu Komunikacyjnego w Warszawie celem pogłębienia kontaktu z podmiotami decyzyjnymi oraz ministerstwami. Pierwsza propozycja dotycząca tej kwestii zostanie złożona przez VBB w pierwszej połowie 2012 r. Należy również uwzględnić fakt, iż w 2012 r. ma odbyć się także polityczne spotkanie na szczycie Partnerstwa Odry.

Odnosnie kolejnego spotkania Okrągłego Stołu Komunikacyjnego pani Zakęś zobowiązała się do sprawdzenia realizacji na Dolnym Śląsku. VBB prześle w tej sprawie stosowne zapytanie.

Spotkanie zostało zamknięte o godz. 15.00.

erstellt durch: / opracowanie: Martin Reents, INFRASTRUKTUR & UMWELT Professor Böhm und Partner, in Zusammenarbeit mit Heike Uhe, npkg Niemiecko-Polska Kooperacja Gospodarcza

Liste der Teilnehmer / Lista uczestników

Eike Arnold	VBB Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg GmbH
Joanna Bronisz	VBB Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg GmbH
Kai Dahme	VBB Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg GmbH
Danuta Dominiak-Woźniak	Ambasada RP w Berlinie
Sebastian Dosch	Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
Johanna Eisenberg	Senatskanzlei Berlin
Hans-Werner Franz	VBB Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg GmbH
Berko Gehrke	Auswärtiges Amt
Christiane Gregor	Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
Jürgen-Peter Hiller	Ministerium für Infrastruktur und Landwirtschaft Brandenburg
Marceli Jakubowski	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
Bogdan Kazimirek	Senatsverwaltung für Wirtschaft Technologie und Frauen Berlin
Dr. Friedemann Kunst	Senatsverwaltung für Stadtentwicklung Berlin
Wilfried Laboor	Ministerium für Infrastruktur und Landwirtschaft Brandenburg
Maria-Luise Löper	Senatskanzlei Berlin
Wojciech Majdański	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
Christoph Mehnert	Zweckverband Verkehrsverbund Oberlausitz-Niederschlesien
Dorothea Mehnert	Ministerium für Wirtschaft und Europaangelegenheiten Brandenburg
Markus Mildeberger	Staatskanzlei Land Brandenburg
Dr. Jürgen Murach	Senatsverwaltung für Stadtentwicklung Berlin
Gerd Müller	Senatsverwaltung für Stadtentwicklung Berlin
Daniel Paszun	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Jürgen Roß	VBB Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg GmbH
Aleksandra Suska-Mentel	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Stanisław Taciak	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
Thomas Walczak	Senatsverwaltung für Wirtschaft Technologie und Frauen Berlin
Carsten Werfel	Verkehrsgesellschaft Mecklenburg-Vorpommern mbH
Jan Wojtyński	Ministerstwo Infrastruktury
Agnieszka Zakęś	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Dr. Jürgen Neumüller	INFRASTRUKTUR & UMWELT
Martin Reents	INFRASTRUKTUR & UMWELT
Heike Uhe	npkg Heike Uhe
Paweł Bucholski	Dolmetscher
Grzegorz Załoga	Dolmetscher

Der „Runde Tisch Verkehr“ der Oder-Partnerschaft ist eine gemeinsame Initiative der Städte und Regionen der Oder-Partnerschaft.

Seine Arbeit wird von 2011-2013 durch den Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg (VBB) unterstützt und durch das Programm „Netzwerkbildung Mittel- und Osteuropa“ des Landes Berlin und die Senatsverwaltung für Stadtentwicklung Berlin gefördert.

Mehr Informationen: www.oder-partnerschaft.eu

„Okrągły Stoł Komunikacyjny“ Partnerstwa Odry to wspólna inicjatywa miast i regionów na obszarze Partnerstwa Odry.

Związek Komunikacyjny Berlin-Brandenburgia (VBB) wspiera pracę Okrągłego Stołu Komunikacyjnego w okresie od 2011 r. do 2013 r. przy finansowym wsparciu z programu „Budowa Sieci w Europie Środkowej i Wschodniej” oraz Administracji Senatu Berlina ds. Rozwoju Miasta.

Więcej informacji: www.partnerstwo-odra.eu

**Verkehrsverbund
Berlin-Brandenburg**
Alles ist erreichbar.

EUROPÄISCHE UNION
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Investition in Ihre Zukunft

